

Verenigd in de zending Johannes 17.6-19

Rev Dr Jos M. Strengholt

Arnhem-Nijmegen 2018

In Zijn hogepriesterlijk gebed, in Johannes 17, bidt Jezus tot God, Zijn Vader, alsof Hij al naar de hemel is opgevaren. Hij zegt. 'Nu ben Ik niet meer in de wereld.'

Jezus bad dit gebed aan de vooravond van Zijn kruisiging. Wat zou jij bidden als je wist dat je morgen zou sterven? Ik denk niet dat je dan over onbelangrijke dingen zou bidden, maar alleen over wat werkelijk belangrijk is.

Jezus bad voor Zijn discipelen, Zijn leerlingen, Zijn volgelingen, voor ons dus. Dat was voor Hem het allerbelangrijkste.

1. Eenheid van de vader en de zoon

Allereerst geeft Jezus ons in dit gebed een omschrijving van het werk dat Hij heeft gedaan, van Zijn bediening.

Hij zegt tegen God. 'Ik heb Uw Naam geopenbaard.'

De Naam van God was JHWH, een Naam die voor de Joden zo heilig was dat zij deze niet uitspraken. Uit vrees dat zij de Naam van God zouden ontteren, hielden zij er helemaal mee op deze Naam uit te spreken. Wanneer de Naam JHWH in het Oude Testament voorkomt, spraken de Joden die niet uit, maar zeiden zij Adonai, of Heere.

Jezus heeft de Naam van God aan Zijn volgelingen bekendgemaakt. Daarmee bedoelde Hij niet dat zij vergeten waren dat Zijn Naam JHWH was en dat Hij hen daaraan moest herinneren. Hij bedoelde iets anders.

In die tijd werd een naam op een heel bijzondere manier gebruikt. Een naam betekende niet eenvoudigweg de aanduiding waarmee iemand werd aangesproken. Een naam omvatte het hele karakter van een persoon. Jezus was gekomen om aan Israël en aan de wereld te openbaren wie God werkelijk is. Zijn woorden, Zijn daden, Zijn karakter, Zijn ware wezen, Zijn Naam.

Wanneer Jezus dus zegt. 'Ik heb Uw Naam bekendgemaakt', zegt Hij daarmee eigenlijk. 'Ik heb mensen laten zien hoe God werkelijk is.'

Jezus heeft mensen niet alleen over God onderwezen. De manier waarop Hij God bekendmaakte, ging veel dieper. Jezus zegt in Zijn gebed over Zijn volgelingen dat zij in waarheid weten dat Hij van God is uitgegaan en geloven dat God Hem gezonden heeft.

Jezus was van God gekomen. Discipel zijn, christen zijn, begint met het besef dat de Zoon van God uit de hemel is neergedaald en mens is geworden, een mens die Jezus genoemd wordt.

Daarom kon Jezus zeggen. 'Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien' (Johannes 14.9). Dat is Zijn hoogste aanspraak. In Hem zien mannen en vrouwen het denken, het karakter en het hart van God.

Omdat Jezus God is.

Deze eenheid van de Vader en de Zoon, van God en Jezus, wordt onderstreept door de woorden van Jezus. 'Al het Mijne is van U, en het Uwe is van Mij.'

Het eerste deel van deze zin is natuurlijk en gemakkelijk te begrijpen, want alles behoort aan God toe. Mensen, de natuur, deze wereld, alles. Wij kunnen deze woorden samen met Jezus uitspreken. 'Alles wat ik heb, behoort U toe, o God.'

Maar het tweede deel van wat Jezus zegt, is een verbazingwekkende aanspraak. 'Al het Uwe is van Mij.'

Maarten Luther zei. 'Dit kan geen schepsel zeggen met betrekking tot God.' Nooit heeft Jezus zo duidelijk Zijn eenheid met God beschreven. Hij is zo één met God dat Hij de macht en de bevoegdheden van God Zelf bezit.

Alles wat God heeft, heeft Jezus ook. Het bezit van mensen, het bezit van het heelal, almachtige macht, eeuwigheid. Alles wat God heeft, heeft Jezus ook. Door deze uitspraak, 'Al het Uwe is van Mij', laat Jezus zien dat Hij Zich volledig bewust is van Zijn goddelijkheid. Hij en de Vader zijn één, verenigd.

En daarom heeft Jezus, door naar deze wereld af te dalen, God aan ons bekendgemaakt. Dit is het normale christelijke geloof.

2. Eenheid van de gelovigen

Maar ons geloof in de onbrekbare eenheid van God de Vader en God de Zoon werkt ook door in ons geloof dat wij als christenen eveneens onverbrekkelijk één en verenigd moeten zijn. En ja, dat doet pijn, want kijk maar naar onze werkelijkheid.

Nederland telt tegenwoordig ongeveer 650 geregistreerde christelijke denominaties. Elke denominatie is volgens haar stichters natuurlijk een volmaakte uitdrukking van de wil van God.

Is God dan verdeeld? Kan God niet werkelijk gekend worden?

De verdeeldheid van onze kerken wekt de indruk dat Jezus ons de Naam van God nooit heeft bekendgemaakt en dat God Zelf verdeeld is. Dat maakt onze verdeeldheid zo beschamend. Zij doet grote afbreuk aan de manier waarop wij laten zien wie God is.

Jezus bidt om onze eenheid en het lijkt erop dat dit gebed om christelijke eenheid werkelijk tot de dingen behoorde die Jezus het belangrijkst vond. Hij zegt tegen Zijn Vader. 'Nu ben Ik niet meer in de wereld, maar zij zijn in de wereld. En Ik kom naar U toe. Heilige Vader, bewaar hen in Uw Naam, die U Mij gegeven hebt, opdat zij één zijn, zoals Wij.'

De eenheid van God, Vader, Zoon en Heilige Geest, wordt door Jezus als voorbeeld gegeven voor de manier waarop wij één en verenigd moeten zijn.

Wanneer er verdeeldheid is in de gemeenschap van volgelingen van Jezus, wanneer kerken met elkaar concurreren, wordt de zaak van Christus geschaad. En dat geldt niet alleen voor de versnippering in 650 denominaties, maar ook voor ons gebrek aan eenheid binnen onze eigen gemeenten.

'Het Evangelie kan niet werkelijk worden verkondigd in een gemeente die geen eensgezinde gemeenschap van broeders is', schrijft de predikant William Barclay in zijn commentaar op deze passage.

Jezus bad dat Zijn discipelen volledig één zouden zijn, zoals Hij en de Vader één zijn. En er is geen gebed van Hem dat door individuele christenen en door kerken meer in de weg is gestaan dan juist dit gebed.

Jezus zegt ons één te zijn, maar wij vinden voortdurend goede excuses om diepe scheidslijnen tussen medechristenen te trekken. Nee, ik beweer niet dat wij een houding moeten aannemen van 'ik ben oké, jij bent oké' tegenover alles wat zich christelijk noemt. De christelijke gemeenschap heeft grenzen. Wanneer mensen zich gedragen of geloven op een manier die buiten die grenzen valt, kunnen wij niet zomaar één met hen zijn.

Als christelijke gemeenschap moeten wij verenigd zijn in waarheid en in heiligheid.

Maar wij mogen nooit toestaan dat onbelangrijke zaken ons van andere christenen scheiden. Zoals God één is, zo moeten ook wij één zijn.

God is ons voorbeeld. Jezus maakt dat in Zijn gebed volkomen duidelijk. 'Heilige Vader, bewaar hen in Uw Naam, die U Mij gegeven hebt, opdat zij één zijn, zoals Wij.'

Het is de Naam van God, dat wil zeggen Zijn karakter, Zijn natuur, Zijn woorden en Zijn daden, die ons als gelovigen kan bewaren, zodat wij één zijn. Het is onze kennis van God die ons beschermt, omdat Hij ons morele voorbeeld is.

En het is niet alleen ons geloof in God, de Drie-enige, maar ook wat Jezus kwam doen, dat ons op de weg van de eenheid moet zetten. Hij kwam om God en de mens met elkaar te verzoenen.

Als God eenheid tussen Hem en ons wil, hoe kunnen wij dan in vredesnaam hier beneden verdeeld zijn, ruzie maken, elkaar negeren en op elkaar neerkijken?

God is één en Hij verenigt ons met Zichzelf. Daarom zouden wij één grote, gelukkige familie moeten zijn!

3. De missie van de gelovigen

Kort voor Zijn dood en opstanding sprak Jezus al over Zijn hemelvaart. 'Nu kom Ik naar U toe', zegt Hij tegen God, en Hij bad. 'Ik ben niet meer in de wereld.' Maar over Zijn volgelingen zei Hij. 'Zij zijn in de wereld.'

Ja, wij zijn in de wereld. Maar tegelijkertijd behoren wij volgens dit gebed van Jezus niet tot deze wereld.

Hier zien we een spanning die wij, denk ik, ook in ons eigen leven ervaren. Iedere christen zou deze spanning moeten ervaren. De spanning van 'in de wereld zijn, maar niet van de wereld zijn'.

Jezus is naar de hemel opgevaren. Onze Heere is naar Zijn Vader teruggekeerd. Het Hoofd van ons gezin is niet in deze wereld en in zekere zin leven wij met ons hoofd in de wolken. Wij zijn niet van deze wereld.

Paulus schrijft aan de gemeente in Efeze dat God ons met Christus heeft opgewekt en ons met Hem een plaats heeft gegeven in de hemelse gewesten, in Christus Jezus (Efeze 2.6). Toen Jezus naar de hemel opvoer, nam Hij ons als het ware met Zich mee. Ons hart is bij Hem.

Wij behoren dus niet tot deze wereld. Dat zijn de woorden van Jezus. Maar Hij bidt Zijn Vader ook uitdrukkelijk om ons niet uit deze wereld weg te nemen.

Dat wij niet van deze wereld zijn, betekent dat wij geen deel zijn van mensen die in opstand leven tegen God.

Dat Hij ons niet uit deze wereld wil wegnemen, betekent dat deze prachtige, door God geschapen planeet de plaats is waar wij Hem mogen dienen.

Jezus is naar Zijn Vader teruggekeerd, maar wij, Zijn volgelingen, moeten op aarde verdergaan. Hij heeft een taak voor ons. Hier, in onze wereld. Een taak om Zijn instrumenten te zijn voor verandering.

Wat Jezus voor de wereld doet, is Zijn discipelen erin uitzenden om de wereld naar God terug te leiden en haar bewust te maken van God. Hij bidt voor Zijn mannen en vrouwen, zodat zij in staat zijn deze wereld voor Hem te winnen.

Wij zijn hier niet slechts op doorreis. Sommige christenen zijn zo sterk gericht op de hemel dat zij vergeten dat God deze aarde liefheeft. Dat Hij de wereld wil vernieuwen. En daarvoor gebruikt Hij ons. Hij heeft ons aangesteld als hoveniers die in Zijn tuin mogen werken en de aarde voor Hem mogen bewerken.

Jezus is naar de hemel opgevaren. En op een bepaalde manier is ons hart bij Hem. Maar Hij heeft Zijn wereld lief. Hij zorgt voor Zijn wereld. Hij wil dat wij in Zijn wereld werken.

De plaats waar Hij nu is, is als het ware de bestuurskamer van het heelal. Door naar de troon van God terug te keren, heeft Jezus deze wereld niet opgegeven. Hij is teruggekeerd om deze wereld te redden, te besturen en mooi te maken.

En vanuit Zijn troon geeft Hij ons nu Zijn aanwijzingen.

Jezus bad niet dat Zijn volgelingen uit deze wereld zouden worden weggenomen. Hij heeft nooit gebeden dat wij zouden ontsnappen aan de spanningen van het leven. Hij bad juist dat wij de overwinning zouden behalen.

Jezus wilde ons niet uit het leven terugtrekken, maar ons er beter voor toerusten. Hij biedt ons geen bevrijding van alle problemen, maar een weg om ze op te lossen. Hij biedt geen gemakkelijke vrede, maar een vrede die standhoudt te midden van de strijd.

Onze Heere biedt geen leven waarin wij moeilijkheden ontlopen, maar een leven waarin wij moeilijkheden onder ogen zien en overwinnen.

Hij bad tot Zijn Vader. 'Zoals U Mij in de wereld gezonden hebt, heb ook Ik hen in de wereld gezonden.'

Conclusie

God heeft ieder van ons een opdracht in het leven gegeven. Wij vertegenwoordigen God als Zijn ambassadeurs.

Jezus heeft ons bekendgemaakt wie God is. En nu is het aan ons om God bekend te maken.

En dat doen wij eensgezind. Onze opdracht is niet individualistisch. Het is de taak van de hele kerk, van ons allemaal. Wij kunnen God alleen goed vertegenwoordigen wanneer wij een verenigde gemeenschap zijn van mensen die elkaar liefhebben en voor elkaar zorgen.

Dat is werkelijk de beste manier waarop wij God in deze wereld kunnen vertegenwoordigen. En dat is wat mensen nodig hebben. Zij hebben behoefte aan een plaats waar zij deel kunnen worden van een nieuw volk, waar zij geliefd, gerespecteerd en verzorgd worden.

+ In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Amen.